

Aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De heer dr. R.H.A. Plasterk
Aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart
Postbus 16375
2500 BJ 'S-GRAVENHAGE

Prinsessegracht 21
Postbus 123
2501 CC Den Haag
t (070) 312 21 21
f (070) 312 21 00
e-mail: jansen@hbo-raad.nl
Doorkiesnummer
(070) 312 26 18

Datum
6 maart 2008
Ons kenmerk
08.BrN.126.best
Onderwerp
Rapport doorlopende leerlijnen

Geachte minister, geachte staatssecretaris,

Op 23 januari 2008 heeft de Expertgroep Doorlopende Leerlijnen taal en rekenen (Commissie Meijerink) zijn eindrapportage aan u aangeboden. De commissie adviseert doorlopende leerlijnen te laten ontstaan door het vastleggen van de noodzakelijke kennis van taal en rekenen voor primair onderwijs, vmbo, mbo, havo en vwo. Graag stellen wij u in kennis van de reactie van de hogescholen op het rapport.

Algemeen

De HBO-raad is zonder meer positief over de adviezen van de Expertgroep. Deze bieden een belangrijke onderbouwing van de noodzaak tot versterking van het taal- en rekenonderwijs. Het vastleggen van de noodzakelijke kennis van taal en rekenen voor de diverse onderwijssoorten en het doen ontstaan van doorlopende leerlijnen biedt zicht op een structurele oplossing op de langere termijn.

Wij hopen dat u de adviezen van de Expertgroep overneemt en op korte termijn een start maakt met de uitwerking en invoering van de aanbevelingen van de Expertgroep. De Expertgroep bepleit daarbij een bovensectorale aanpak. De hogescholen steunen zo'n aanpak. Daarbij achten wij het niet nodig om een agentschap in te richten dat over de sectoren heen de uitwerking en invoering bevordert. Wij vinden het van belang dat uw departement zelf sterk betrokken is bij het vaststellen van de te behalen niveaus voor taal en rekenen en dat u toeziet op de totstandkoming van goede afspraken tussen de diverse onderwijssectoren ten aanzien van de invoering. Wij hebben reeds met de MBO Raad afspraken gemaakt die zijn gericht op het afstemmen van de onderwijsinhoud. Wij willen graag ook met de VO-raad dergelijke afspraken maken.

De Expertgroep constateert in het advies dat het reken- en taalniveau over de gehele linie omhoog moet. Wij delen deze opvatting. Op basis van het rapport van de Expertgroep zou echter de conclusie getrokken kunnen worden dat het door hen gedefinieerde niveau 3f – het niveau waarover alle leerlingen bij het verlaten van mbo-4- of havo-opleiding moeten beschikken – niet wezenlijk afwijkt van het niveau dat is vastgesteld voor de uitstroom uit vmbo-gemengde leerweg/theoretische leerweg (niveau 2s). Wij zijn van mening dat er in de mbo- en havo-opleiding meer dient te gebeuren dan slechts het onderhoud van in het vmbo opgedane reken- en taalvaardigheden.

Wij verzoeken u daarom met klem bij de invoering van de aanbevelingen een heldere differentiatie aan te brengen tussen de niveaus 2s en 3f.

Wij gaan er overigens van uit dat het niveau 3f – dat ons inziens beduidend hoger zal liggen dan het huidige voor mbo-4 en havo gerealiseerde uitstroomniveau - over de hele breedte van het hbo zal gelden als instroomvoorwaarde. Wij delen de opvatting van de Expertgroep dat het instroomniveau rekenen voor de PABO in de definitieve situatie hoger zou moeten liggen en sluiten niet uit dat dit ook geldt voor enkele andere hbo-opleidingen. Voor doorstroom naar (in ieder geval) de PABO zou ons inziens uitgangspunt moeten zijn dat de door de Expertgroep genoemde module voortgezet rekenen op niveau 3s onderdeel uitmaakte van het in mbo-4 of havo gekozen vakkenpakket. Wij achten het wenselijk te zijner tijd te bezien of het wenselijk is dit als formele instroomeis of sectorspecifieke doorstroomcompetentie te verankeren.

Korte termijn

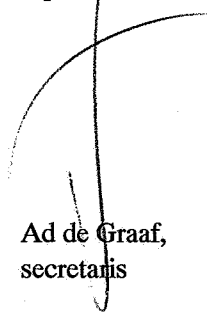
De voorstellen van de Expertgroep nemen niet weg dat op korte termijn problemen zullen blijven bestaan. De Expertgroep wijst er op dat in het mbo en een deel van het havo het rekenonderwijs nauwelijks wordt onderhouden of verdiept. Dat dit grote gevolgen heeft gehad blijkt uit de reken- en taaltoetsen die de HBO-raad verschillende malen heeft afgenomen bij beginnende PABO-studenten. Ook heeft de HBO-raad recent breder onderzoek gedaan naar taal- en rekenvaardigheden van eerstejaarsstudenten van andere opleidingen in het hbo. Grote groepen havo's en mbo'ers beschikken bij aanvang van de bacheloropleiding over onvoldoende kennis- en vaardigheid op het gebied van taal en rekenen. Wij willen daarom samen met u, de MBO Raad en de VO-raad vóór 1 april afspraken maken om voor de korte termijn concrete maatregelen te nemen die met ingang van 1 september 2008 worden ingevoerd.

Eén van de afspraken die wij daarbij voor ogen hebben is om met ingang van het komend schooljaar leerlingen aan het begin van het laatste jaar van mbo-4 en havo een toets af te nemen op reken- en taalvaardigheden. Doel daarvan is om vast te stellen hoe deze vaardigheden zich verhouden tot het door de Expertgroep aanbevolen referentieniveau 3f. Op basis daarvan kan worden bezien welk aanvullend aanbod ontwikkeld moet worden om deficiënties weg te werken. Wij vragen u met klem om voor de korte en middenlange termijn – tot de effecten van de voorstellen van de Expertgroep doorwerken op de instroom in het hbo – extra middelen ter beschikking te stellen voor het ontwikkelen van dat aanbod en voor het inhalen van achterstanden, toetsing en remediëring. Het gaat daarbij om geld dat rechtstreeks naar de scholen kan gaan. Daarbij gaan wij er van uit dat scholen in regionaal verband besluiten hoe, en door wie, het aanvullend onderwijs het best kan worden aangeboden.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en treden graag op zeer korte termijn in overleg met u om de beoogde kortetermijnafspraken te maken. Een afschrift van deze brief zenden wij aan de Vaste Kamercommissie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Het bestuur,

Doekle Terpstra,
voorzitter

Ad de Graaf,
secretaris